

Simfonia i humanitat: història del gènere simfònic i evolució del pensament humà

Docent: Verónica Maynés

Curs 2024-25: UNED Sènior Cornellà

Hores lectives: 30

Dia i hora: dimarts, de 18 a 20h

Idioma: català

Calendari: febrer: 18 i 25

març: 4, 11, 18 i 25

abril: 1, 8, 22 i 29

maig: 6, 13, 20 i 27

juny: 3

Introducció

Des del seu naixement fins l'actualitat, la simfonia és un dels gèneres musicals que més èxit ha tingut a la societat. Coneixerem les característiques principals de la simfonia i la seva estructura bàsica, analitzant la seva evolució des de les primeres composicions fins el segle XX, i posant especial atenció en els compositors responsables del seu èxit i difusió.

Objectius

- Conèixer els principals compositors i títols del gènere simfònic.
- Reconèixer, comprendre i valorar els diferents estils i tendències estètiques musicals relacionades amb les obres seleccionades.

- Conèixer la rellevància que ha tingut la simfonia a la societat, des dels seus inicis fins l'actualitat.
- Conèixer correctament les característiques dels diferents períodes de la Història de la Música contemplats al curs, relacionant les diferents influències que concorren a cada un d'ells.
- Conèixer i reconèixer els instruments musicals que participen a les obres seleccionades, relacionant-los amb les èpoques i estils als quals pertanyen.
- Valorar la importància que han tingut els autors de les obres seleccionades des del punt de vista artístic, cultural i social.

Programa

1. Orígens de la simfonia. Giovanni Battista Sammartini. Escola de Mannheim. Johann Stamitz. Franz Xaver Richter. Ignaz Holzbauer. Franz Ignaz Beck
2. França. François Martin. François-Joseph Gossec. Jean-Baptiste Davaux
3. Viena. Leopold Hofmann. Carl Ditters von Dittersdorf. Berlín. Carl Philipp Emanuel Bach. Johann Christian Bach. Jirí Antonin Benda
4. Itàlia. Luigi Boccherini. Antonio Salieri. Niccolò Zingarelli
5. Franz Joseph Haydn
6. Wolfgang Amadeus Mozart
7. Ludwig van Beethoven
8. Antonín Rejcha. Ludwig Spohr. Felix Mendelssohn
9. Franz Schubert. Hector Berlioz. Robert Schumann. Johannes Brahms
10. Antonín Dvorák. Michail Glinka. Anton Rubinstein. Nikolai Rimski Korsakov
11. Piotr Ilitx Txaiovski. Dimitri Shostakovich. Sergei Prokofiev
12. Gustav Mahler. Richard Strauss. Anton Bruckner
13. Jean Sibelius. Edward Elgar. Ralph Vaughan Williams
14. Charles Ives. Bohuslav Martinu. Witold Lutoslawski. Krzysztof Penderecki
15. La simfonia a Catalunya

Metodologia

La metodologia es basarà en la explicació i desenvolupament dels temes exposats, amb la projecció de powerpoint i entrega dels apunts inclosos en el mateix, i la visualització/audició de les obres del programa, per Spotify i YouTube.

Bibliografia

Història general de la Música

- Alsina, Pep & Sesé, Frederic. *La música y su evolución. Historia de la música con propuestas didácticas y 49 audiciones*. Libro y 2 CD. Ed. Graó. 2000
- Burrows, John. *Música clásica*. Guías visuales Espasa. Editorial Espasa, 2006
- Comellas, José Luis. *Historia sencilla de la música*. Ediciones Rialp. 2008
- Grout, Donald J. & Palisca, Claude V. *Historia de la música occidental I i II*. Dos volums. Alianza Música. 1997
- Michel, Ulrich *Atlas de música I i II*. Dos volums. Alianza editorial. 1998
- Pérez Gutiérrez, Mariano. *Comprende y ama la música*. Sociedad general española de librería. 1992
- Schonberg, Harold C. *Los grandes compositores*. Ed. Ma non troppo. 2007
- Sadie, Stanley. *Guía Akal de la música*. Akal Música. 2000

Història de la Música per períodes

- Varis autors. *Història de la música*. Dotze volums que es venen per separat. Editorial Turner Música
- Downs, Philip G. *La música clásica*. Editorial Akal Música. 1998 (1992)
- Morgan, Robert P. *La música del siglo XX*. Akal Música. 1999 (1994)
- Plantinga, León. *La música romántica*. Editorial Akal Música. 1992 (1984)
- Rosen, Charles. *El estilo clásico: Haydn, Mozart, Beethoven*. Alianza Música. 1999 (1971)
- Rushton, Julian. *Música clásica*. Ediciones Destino. 1998 (1986)
- Whittall, Arnold. *Música romántica*. Ediciones Destino. 2001 (1987)

Instruments musicals

- Abrashev, Bozhidar & Gadjev, Vladimir. *Enciclopedia ilustrada de los instrumentos musicales*. Ed. Könnemann

Cantus. *Diccionario de Instrumentos de la Edad Media y el Renacimiento*. 2002
 Harmonia Mundi. *Le jeu des instruments. Un jeu de mémoire*. 2008
 Maideu i Puig, Joaquim. *Instruments musicals*. Eumo Editorial. 1995
 Ricercar. *Guide des instruments anciens*. 2009
 Wade-Matthews, Max. *Atlas ilustrado de la música y los instrumentos musicales*. Editorial Susaeta

Estètica musical

Fubini, Enrico. *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*. Alianza Editorial. 1999

Diccionaris

Randel, Don Michael. *Diccionario Harvard de música*. Alianza Diccionarios. 2006
 Tranchefort, François-René. *Guía de la música de cámara*. Alianza Diccionarios. 2002
 Tranchefort, François-René. *Guía de la música sinfónica*. Alianza Diccionarios. 2002

Òpera

Alier, Roger. *Diccionario de la ópera*. Ediciones Robinbook, 2012
 Alier, Roger. *Guía universal de la ópera*. Ediciones Robinbook, 2007
 Alier, Roger. *Historia de la ópera*. Ediciones Robinbook, 2007
 Alier, Roger. *¿Qué es esto de la ópera?*. Ediciones Robinbook, 2007
 Batta, András. *Ópera: compositores, obras, intérpretes*. Ed. Könemann, 1999
 Martín Triana, José María. *El libro de la ópera*. Ed. Alianza, 2001
 Maynés Gutiérrez, Verónica. *La ópera, su historia y sus protagonistas*. Ópera Actual.
 Col·lecció de seixanta-tres capítols que es troba disponible a internet
 Menéndez Torrellas, Gabriel. *Historia de la ópera*. Ed. Akal, 2013
 Radigales, Jaume. *Una tarda a l'òpera*. Ed. Huygens, 2015
 Sadie, Stanley y otros autores. *Atlas ilustrado de la ópera*. Ed. Susaeta 2011
 Snowman, Daniel. *La ópera: una historia social*. Ed. Siruela, 2009
 Varis autors. *This is Opera*. Col·lecció de trenta llibres amb cd i dvd. 2016